

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада Хмельницького
національного університету

протокол від 15.05.2025 № 14

Голова Вченої ради

Микола СКИБА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Декоративне мистецтво

Назва освітньої програми

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	<u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> <small>Шифр і найменування</small>
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	<u>В3 Декоративне мистецтво та ремесла</u> <small>Код і найменування</small>
ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр з декоративного мистецтва та ремесел
ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ	Викладач мистецької школи

Освітня програма

вводиться у дію

з 1 вересня 2025 р.

Наказ від 23.06.2025 № 54

Ректор Сергій МАТЮХ

Підпис

ВНЕСЕНО

Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Протокол від 09.05.2025 № 10

В.о. зав. кафедри

Підпис

Олена САМБОРСЬКА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

РОБОЧА ГРУПА

Гарант (Керівник робочої групи)

Лариса КОРНИЦЬКА, канд. пед. наук, доц.
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ науковий ступінь, вчене звання

kornitskala@khnmu.edu.ua
E-mail гаранта

Члени робочої групи:

Олена САМБОРСЬКА, канд. пед. наук, доц.
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ науковий ступінь, вчене звання

Олександр ЛІВШУН, канд. пед. наук, доц.
Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ науковий ступінь, вчене звання

Вчена рада
гуманітарно-педагогічного факультету

Протокол від 14.05.2025 № 10

Голова вченої ради

Підпис

Неля ПОДЛЕВСЬКА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ПОГОДЖЕНО:

Навчально-методичний відділ

Завідувач

Підпис

Ірина АНДРОЩУК
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Відділ ліцензування, акредитації, моніторингу освітнього процесу та видачі документів про вищу освіту

Завідувач

Підпис

Ігор АНДРОЩУК
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Відділ забезпечення якості вищої освіти

Завідувач

Підпис

Ганна КРАСИЛЬНИКОВА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Заступниця директора з навчально-виховної роботи образотворчого відділення Хмельницької школи мистецтв.

Світлана ПОВОРОЗНЮК
Ім'я, прізвище

Голова Хмельницького обласного осередку Національної спілки майстрів народного мистецтва України

Таїсія СТАН
Ім'я, прізвище

Заступниця директора Хмельницького обласного художнього музею

Назва організації (підприємства)

Олена МИХАЙЛОВСЬКА
Ім'я, прізвище

Мисткиня декоративно-ужиткового мистецтва, членкиня Національної спілки художників України

Надія БОРЕЦЬКА
Ім'я, прізвище

Голова студентської ради гуманітарно-педагогічного факультету ХНУ

Назва

Ярослав ПОНОМАРЕНКО
Ім'я, прізвище

I Опис освітньої програми

Декоративне мистецтво

(Назва освітньої програми)

зі спеціальності В3 Декоративне мистецтво та ремесла
Код і найменування спеціальності

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Хмельницький національний університет Гуманітарно-педагогічний факультет Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Форми здобуття освіти	Очна (денна)
Освітня кваліфікація	Бакалавр з декоративного мистецтва та ремесел
Професійна кваліфікація	Викладач мистецької школи
Кваліфікація в дипломі	Ступінь ВО – Бакалавр Спеціальність – В3 Декоративне мистецтво та ремесла Освітня програма – Декоративне мистецтво
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Декоративне мистецтво»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра – одиничний; Обсяг освітньо-професійної програми – 240 кредитів ЄКТС; Термін навчання – 3 роки і 10 місяців на основі повної загальної середньої освіти; 2 роки і 10 місяців на основі 5го рівня НРК
Наявність акредитації	Первинна акредитація планується 2027-2028 н. р.
Цикл/рівень рамки кваліфікацій	Національна рамка кваліфікацій – 6 рівень; FQ-ЕНЕА – перший цикл; EQF LLL – 6 рівень
Гарант освітньої програми (контактна інформація)	Корницька Лариса Анатоліївна, канд. пед. наук, доцент E-mail гаранта: kornitskala@khmnu.edu.ua
Вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою	Наявність повної загальної середньої освіти або 5го рівня НРК
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До наступного оновлення ОП, відповідно до Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ
Інтернет адреса постійного розміщення освітньої програми	вебсайт Університету (https://khmnu.edu.ua/op/): розділ «Нормативні документи», рубрика «Освітні програми»

2. Мета освітньої програми	
Підготовка майбутніх фахівців, здатних реалізовувати мистецьку та педагогічну діяльність, розв'язувати складні завдання та практичні проблеми у сфері декоративного мистецтва та ремесел за напрямками «художнє дерево» або «художній текстиль».	
3. Характеристика освітньої програми	
Опис предметної області	<p>Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки; Спеціальність – В3 Декоративне мистецтво та ремесла <i>Об'єкт:</i> цілісний продукт предметно-просторового та візуального середовища. <i>Цілі навчання:</i> формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері декоративного мистецтва та ремесел, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів мистецької діяльності та характеризується певною невизначеністю умов. <i>Теоретичний зміст предметної галузі:</i> поняття, концепції, принципи, еволюція декоративного мистецтва та ремесел; опис, аналіз, витлумачення мистецьких творів та шкіл мистецтва. <i>Методи, методика, технології:</i> порівняльно-історичний, семіотичний, формальний аналіз, інноваційні методики створення мистецьких об'єктів; теорія і методи проведення теоретичних досліджень у сфері декоративного мистецтва. <i>Інструменти та обладнання</i> пов'язані з процесом створення творів декоративного мистецтва різних видів та технік, інформаційні та комунікаційні технології.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма
Особливості освітньої програми	Здійснюється фахова підготовка бакалаврів декоративного мистецтва та ремесел за одним із напрямів: художнє дерево або художній текстиль відповідно до вибору здобувачів з підготовкою до викладання у закладах мистецької освіти, що ґрунтується на здобутках традиційного народного декоративно-ужиткового мистецтва України.
4 Можливості працевлаштування та подальшого навчання випускників	
Можливості працевлаштування	<p>Здатність виконувати види професійних робіт відповідно до Національного класифікатора України: Класифікатор професій ДК003 : 2010: 2452.2 Керівник самодіяльного об'єднання прикладного та декоративного мистецтва; 2452.2 Художник народних художніх промислів; 3340 Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін); Можливість займатися індивідуальною мистецькою практикою.</p>
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.

5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Методи організації, стимулювання та мотивації; методи проблемного, інтерактивного навчання, евристичні та дослідницькі; професійно-орієнтовані методики; порівняльно-історичний, семіотичний методи, формальний аналіз, інноваційні методики створення мистецьких об'єктів; теорія і методи проведення теоретичних досліджень у сфері декоративного мистецтва.</p> <p>Студентоцентроване викладання проводиться у формі інтерактивних, мультимедійних, проблемних лекцій; практичних і семінарських занять із використанням проєктних, саморозвиваючих, інтерактивних, інформаційно-комп'ютерних та технологій колективного навчання тощо.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною накопичувальною шкалою, яка трансформується в інституційну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, оцінювання презентацій, перегляди, захист курсової роботи, захист практик, заліки, іспити.</p> <p>Підсумкова атестація здійснюється у формі: публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного іспиту.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері декоративного мистецтва та ремесел або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК01. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК07. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК09. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>

	<p>ЗК12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК13. Здатність працювати у міжнародному контексті.</p> <p>ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.</p>
<p>Фахові (спеціальні, предметні) компетентності (ФК)</p>	<p>ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.</p> <p>ФК02. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.</p> <p>ФК03. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.</p> <p>ФК04. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.</p> <p>ФК05. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.</p> <p>ФК06. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p> <p>ФК07. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.</p> <p>ФК08. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації теоретичного та емпіричного матеріалу.</p> <p>ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.</p> <p>ФК10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p> <p>ФК11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.</p> <p>ФК12. Здатність презентувати художні твори і дослідження мистецтвознавчі у вітчизняному та міжнародному контекстах.</p> <p>ФК13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.</p>
<p>Унікальні компетентності, визначені освітньою програмою (УК)</p>	<p>УК01. Здатність організувати освітній процес на засадах індивідуального підходу.</p> <p>УК02. Здатність постійно підвищувати рівень власних педагогічних та фахових компетентностей.</p> <p>УК03. Здатність ідентифікувати себе як громадянина України, здійснювати психологічну саморегуляцію та заходи щодо забезпечення безпеки й надання домедичної допомоги</p>
<p>7. Програмні результати навчання (ПРН)</p>	
<p>ПРН 01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.</p> <p>ПРН 02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН 03. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.</p> <p>ПРН 04. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).</p>	

- ПРН 05.** Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- ПРН 06.** Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
- ПРН 07.** Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого та декоративного мистецтва.
- ПРН 08.** Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
- ПРН 09.** Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
- ПРН 10.** Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування).
- ПРН 11.** Визначати мету, завдання та етапи мистецької та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.
- ПРН 12.** Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.
- ПРН 13.** Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).
- ПРН 14.** Трактувати формотворчі засоби образотворчого та декоративного мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їх функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.
- ПРН 15.** Володіти фаховою термінологією, теорією декоративного мистецтва.
- ПРН 16.** Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів декоративного та сучасного візуального мистецтва.
- ПРН 17.** Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.
- ПРН 18.** Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Програмні результати навчання визначені освітньою програмою (ПРН)

- ПРН 19.** Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема членів колективу.
- ПРН 20.** Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку, пропагування та ведення здорового способу життя.
- ПРН 21.** Планувати та організовувати освітній процес, розробляти, адаптувати та узагальнювати навчальні матеріали, визначати напрями, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей на засадах індивідуального підходу.
- ПРН 22.** Уміти характеризувати українську національну ідентичність та її ознаки; використовувати способи та методи психологічної саморегуляції й допомоги, засоби забезпечення безпеки / самобезпеки в умовах надзвичайних ситуацій, надавати домедичну допомогу.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Кадрове забезпечення реалізації освітньо-професійної програми відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Постанова КМУ від

	30.12.2015 № 1187 (у редакції постанови КМУ від 24.03.2021 № 365).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова КМУ від 24.03.2021 № 365).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне забезпечення становить:</p> <ul style="list-style-type: none"> – наявність вітчизняних та закордонних фахових періодичних видань відповідного або спорідненого спеціальності профілю; – доступ до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю; – офіційний веб-сайт університету, на якому розміщена основна інформація щодо ліцензії та сертифіката про акредитацію освітньої програми, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень, освітні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік компонентів освітньої програми, правила прийому, контактна інформація; – інформаційна система «Електронний університет»; – модульне середовище для навчання; – електронна бібліотека університету. <p>Навчально-методичне забезпечення становить:</p> <ul style="list-style-type: none"> – затверджена в установленому порядку освітньо-професійна програма, навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти; – робочі програми з усіх навчальних дисциплін, що містять: програму навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендовану літературу (основну, додаткову), інформаційні ресурси в Інтернеті; – програми виробничо-технологічної, педагогічної та переддипломної практик; – методичні рекомендації до виконання практичних робіт та семінарських занять; – методичні рекомендації до виконання комплексної курсової роботи; – програма атестаційного іспиту; – методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх угод між Хмельницьким національним університетом та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх угод між Хмельницьким національним університетом та зарубіжними закладами вищої освіти.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливість навчання іноземних здобувачів за умови вивчення ними на достатньому рівні курсу української мови.

II Перелік компонентів освітньої програми та логічна послідовність їх вивчення

2.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Шифр КОП	Компоненти освітньої програми (КОП) (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумково го контролю	Семестр
1	2	3	4	5
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				
Загальна підготовка (ОЗП)				
ОЗП.01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	4	залік	1
ОЗП.02	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	4	залік	1
ОЗП.03	Громадянське суспільство	4	залік	1
ОЗП.04	Основи композиції	5	іспит	1
ОЗП.05	Орнамент	9	іспит	1,2
ОЗП.06	Кольорознавство	4	іспит	2
ОЗП.07	Народні ремесла та промисли	4	іспит	2
ОЗП.08	Символіка в декоративно-прикладному мистецтві	4	залік	2
ОЗП.09	Історія стилів в мистецтві	8	іспит	3,4
ОЗП.10	Основи мистецьких досліджень	4	іспит	5
ОЗП.11	Психологія і педагогіка	6	іспит	6
ОЗП.12	Фізичне виховання та основи здоров'я	4	залік	1
ОЗП.13.1	Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)	3	диф. залік	3
ОЗП.13.2	Основи патріотичної, психологічної підготовки та першої домедичної допомоги		залік	
Фахова підготовка (ОФП)				
ОФП.01.1	Матеріалознавство та основи технології (художнє дерево)*	8	залік	2
ОФП.01.2	Матеріалознавство та основи технології (художній текстиль)*			
ОФП.02	Базовий та декоративний рисунок	10	залік, іспит	1,2
ОФП.03	Базовий та декоративний живопис	10	залік, іспит	3,4
ОФП.04	Композиція художніх виробів	4	залік	3
ОФП.05	Пластика в декоративному мистецтві	4	іспит	4
ОФП.06	Виставкова діяльність та артменеджмент	4	іспит	5
ОФП.07	Комплексна курсова робота	3	диф. залік	6
ОФП.08.1	Робота в матеріалі (художнє дерево)*	23	диф. залік	3-6
ОФП.08.2	Робота в матеріалі (художній текстиль)*			
ОФП.09	Дизайн візуальних комунікацій	6	іспит	6
ОФП.10	Методика викладання мистецьких навчальних дисциплін	5	іспит	7

ОФП.11	Організація та провадження освітньої діяльності у закладах мистецької освіти	5	іспит	7
ОФП.12.1	Виробничо-технологічна практика (художнє дерево)*	5	диф. залік	6
ОФП.12.2	Виробничо-технологічна практика (художній текстиль)*			
ОФП.13	Педагогічна практика (у дитячих мистецьких закладах освіти)	6	диф. залік	7
ОФП.14	Переддипломна практика	6	диф. залік	8
ОФП.15	Кваліфікаційна робота	18	публічний захист	8
	Атестаційний іспит		іспит	8
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		180		
ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				
	Вибіркові освітні компоненти 3 семестру	8	залік**	3
	Вибіркові освітні компоненти 4 семестру	12	залік**	4
	Вибіркові освітні компоненти 5 семестру	16	залік**	5
	Вибіркові освітні компоненти 6 семестру	4	залік**	6
	Вибіркові освітні компоненти 7 семестру	20	залік**	7
Загальний обсяг вибірових компонентів		60		
Загальний обсяг освітньої програми		240		

Примітки:

- * Відповідно до обраної здобувачем спеціалізації: художнє дерево або художній текстиль вивчається відповідний ОК.
- ** Кількість заліків залежить від вибору здобувачів ВО освітніх компонентів вільного вибору.

2.2 Логічна послідовність вивчення компонентів освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво»

Таблиця структурно-логічних зв'язків компонентів освітньої програми

Шифр КОП	Компоненти освітньої програми (КОП) (навчальні дисципліни, курсові проєкти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Семестр	Пререквізити	Постреквізити
ОЗП.01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	1	Вихідна	ОЗП.10; ОЗП.11; ОФП.7; ОФП.10; ОФП.11; ОФП.13; ОФП.14; ОФП.15; Атестаційний іспит
ОЗП.02	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	1	Вихідна	ОФП.07; ОФП.09; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.03	Громадянське суспільство	1	Вихідна	ОФП.06; ОЗП.13.1; ОЗП.13.2;
ОЗП.04	Основи композиції	1	Вихідна	ОЗП.07; ОФП.02; ОФП.03; ОФП.04; ОФП.05; ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.09; ОФП.10; ОФП.06; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.05	Орнамент	1,2	Вихідна	ОЗП.07; ОЗП.08; ОЗП.09; ОЗП.10; ОФП.04; ОФП.07; ОФП.8.1; ОФП.8.2; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.12	Фізичне виховання та основи здоров'я	1	Вихідна	ОЗП.13.1; ОЗП.13.2; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.13
ОФП.02	Базовий та декоративний рисунок	1,2	Вихідна	ОФП.03; ОФП.04; ОФП.05; ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.09; ОФП.10; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.13; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.06	Кольорознавство	2	Вихідна	ОЗП.09; ОФП.03; ОФП.04; ОФП.06; ОФП.07; ОФП.09; ОФП.08.2; ОФП.08.2; ОФП.10; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.13; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.07	Народні ремесла та промисли	2	ОЗП.04; ОЗП.05	ОЗП.09; ОЗП.10; ОФП.04; ОФП.05; ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.14; ОФП.15

ОЗП.08	Символіка в декоративно-прикладному мистецтві	2	ОЗП.05	ОЗП.09; ОЗП.10; ОФП.04; ОФП.06; ОФП.07; ОФП.8.1; ОФП.8.2 ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.14; ОФП.15
ОФП.01.1	Матеріалознавство та основи технології (художнє дерево)*	2	Вихідна	ОФП.07; ОФП.8.1; ОФП.12.1; ОФП.14; ОФП.15
ОФП.01.2	Матеріалознавство та основи технології (художній текстиль)*	2	Вихідна	ОФП.07; ОФП.8.2; ОФП.12.2; ОФП.14; ОФП.15
ОФП.03	Базовий та декоративний живопис	3,4	ОЗП.04; ОЗП.06; ОФП.02	ОФП.04; ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.09; ОФП.10; ОФП.13; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.09	Історія стилів в мистецтві	3,4	ОЗП.05; ОЗП.06; ОЗП.07; ОЗП.08	ОЗП.10; ОФП.05; ОФП.06; ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.09; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.13.1	Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)	3	ОЗП.03; ОЗП.12	
ОЗП.13.2	Основи патріотичної, психологічної підготовки та першої домедичної допомоги	3	ОЗП.03; ОЗП.12	
ОФП.04	Композиція художніх виробів	3	ОЗП.04; ОЗП.05; ОЗП.06; ОЗП.07; ОЗП.08; ОФП.02; ОФП.03	ОФП.05; ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.09; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.14; ОФП.15
ОФП.08.1	Робота в матеріалі (художнє дерево)*	3, 4, 5, 6	ОЗП.04; ОЗП.05; ОЗП.06; ОЗП.07; ОЗП.08; ОЗП.09; ОЗП.12; ОФП.01.1; ОФП.02; ОФП.03; ОФП.04	ОФП.07; ОФП.12.1; ОФП.14; ОФП.15
ОФП.08.2	Робота в матеріалі (художній текстиль)*	3, 4, 5, 6	ОЗП.04; ОЗП.05; ОЗП.06; ОЗП.07; ОЗП.08; ОЗП.09; ОЗП.12; ОФП.01.2; ОФП.02;	ОФП.07; ОФП.12.2; ОФП.14; ОФП.15

			ОФП.03; ОФП.04	
ОФП.05	Пластика в декоративному мистецтві	4	ОЗП.04; ОЗП.07; ОЗП.09; ОФП.02; ОФП.04	ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.10; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.13; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.10	Основи мистецьких досліджень	5	ОЗП.01; ОЗП.05; ОЗП.07; ОЗП.08; ОЗП.09	ОФП.07; ОФП.14; ОФП.15
ОФП.06	Виставкова діяльність та арт-менеджмент	5	ОЗП.03; ОЗП.04; ОЗП.06; ОЗП.08; ОЗП.09	ОФП.09; ОФП.13; ОФП.14; ОФП.15
ОФП.09	Дизайн візуальних комунікацій	6	ОЗП.02; ОЗП.04; ОЗП.06; ОЗП.09; ОФП.02; ОФП.03; ОФП.04; ОФП.06;	ОФП.07; ОФП.13; ОФП.14; ОФП.15
ОЗП.11	Психологія і педагогіка	6	ОЗП.01	ОФП.10; ОФП.11; ОФП.13; Атестаційний іспит
ОФП.07	Комплексна курсова робота	6	ОЗП.01; ОЗП.02; ОЗП.04; ОЗП.05; ОЗП.06; ОЗП.07; ОЗП.08; ОЗП.09; ОЗП.10; ОФП.01.1; ОФП.01.2; ОФП.02; ОФП.03; ОФП.04; ОФП.05; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.09	ОФП.14; ОФП.15
ОФП.12.1	Виробничо-технологічна практика (художнє дерево)*	6	ОЗП.04; ОЗП.05; ОЗП.07; ОЗП.06; ОЗП.08; ОЗП.09; ОЗП.12; ОФП.01.1; ОФП.02; ОФП.04; ОФП.05;	ОФП.14; ОФП.15

			ОФП.08.1	
ОФП.12.2	Виробничо-технологічна практика (художній текстиль)*	6	ОЗП.04; ОЗП.05; ОЗП.06; ОЗП.07; ОЗП.08; ОЗП.09; ОЗП.12; ОФП.02; ОФП.01.2; ОФП.04; ОФП.05; ОФП.08.2	ОФП.14; ОФП.15
ОФП.10	Методика викладання мистецьких навчальних дисциплін	7	ОЗП.01; ОЗП.04; ОЗП.06; ОЗП.11; ОФП.02; ОФП.03; ОФП.05	ОФП.13; Атестаційний іспит
ОФП.11	Організація та провадження освітньої діяльності у закладах мистецької освіти	7	ОЗП.01; ОЗП.11	ОФП.13; Атестаційний іспит
ОФП.13	Педагогічна практика (у дитячих мистецьких закладах освіти)	8	ОЗП.01; ОЗП.04; ОЗП.06; ОЗП.11; ОЗП.12; ОФП.02; ОФП.03; ОФП.05; ОФП.06; ОФП.09; ОФП.10; ОФП.11;	Атестаційний іспит
ОФП.14	Переддипломна практика	8	ОЗП.01; ОЗП.02; ОЗП.04; ОЗП.05; ОЗП.06; ОЗП.07; ОЗП.08; ОЗП.09; ОЗП.10; ОФП.01.1; ОФП.01.2; ОФП.02; ОФП.03; ОФП.04; ОФП.05; ОФП.06; ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.09; ОФП.12.1;	ОФП.15

			ОФП.12.2	
ОФП.15	Кваліфікаційна робота	8	ОЗП.01; ОЗП.02; ОЗП.04; ОЗП.05; ОЗП.06; ОЗП.07; ОЗП.08; ОЗП.09; ОЗП.10; ОФП.01.1; ОФП.01.2; ОФП.02; ОФП.03; ОФП.04; ОФП.05; ОФП.06; ОФП.07; ОФП.08.1; ОФП.08.2; ОФП.09; ОФП.12.1; ОФП.12.2; ОФП.14	
	Атестаційний іспит	8	ОЗП.01; ОЗП.11; ОФП.10; ОФП.11 ОФП.13	

III Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного іспиту.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної та / або наукової проблеми відповідного рівня у сфері декоративного мистецтва, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов, із застосуванням теорії та методики предметної галузі та сфери професійної діяльності. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, списування та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена у репозиторії ХНУ.
Вимоги до атестаційного іспиту/екзамену	Атестаційний іспит оцінює рівень досягнень результатів навчання, визначених ОПП та професійним стандартом «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)», Наказ Міністерства економіки України (Мінекономіки) від 04 травня 2022 р. № 1110-22.

IV Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в університеті відповідає вимогам Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG), статті 16 чинного Закону України «Про вищу освіту» (зі змінами). Система внутрішнього забезпечення якості функціонує в Університеті на п'яти організаційних рівнях відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Хмельницькому національному університеті (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua/>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Система внутрішнього забезпечення якості передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

V Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОЗП 01	ОЗП 02	ОЗП 03	ОЗП 04	ОЗП 05	ОЗП 06	ОЗП 07	ОЗП 08	ОЗП 09	ОЗП 10	ОЗП 11	ОЗП 12	ОЗП 13.1	ОЗП 13.2	ОФП 01.1	ОФП 01.2	ОФП 02	ОФП 03	ОФП 04	ОФП 05	ОФП 06	ОФП 07	ОФП 08.1	ОФП 08.2	ОФП 09	ОФП 10	ОФП 11	ОФП 12.1	ОФП 12.2	ОФП 13	ОФП 14	ОФП 15	
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК01	+	+	+									+	+	+															+	+	+	+	+
ЗК02			+		+		+		+	+	+	+	+								+	+						+				+	+
ЗК03	+	+	+		+		+	+	+	+	+										+	+					+	+			+	+	+
ЗК04		+								+												+				+							+
ЗК05				+	+	+		+		+					+	+	+	+	+	+		+				+			+	+	+	+	+
ЗК06															+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
ЗК07										+									+			+	+			+						+	+
ЗК08							+	+	+	+												+	+				+					+	+
ЗК09																	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+
ЗК10			+								+	+	+	+							+							+	+	+	+	+	+
ЗК11				+	+	+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+
ЗК12			+						+		+										+						+				+		+
ЗК13		+								+											+	+			+							+	+
ЗК14										+												+									+	+	+
ФК01				+											+	+	+	+	+	+		+	+	+	+			+	+		+	+	
ФК02				+	+	+	+		+	+												+										+	+
ФК03																						+	+	+		+	+			+	+	+	+
ФК04																						+	+	+				+	+			+	+
ФК05																	+	+	+	+		+	+	+	+				+	+		+	+
ФК06								+									+	+	+	+		+	+	+	+			+	+		+	+	
ФК07																				+		+	+	+	+				+	+		+	+
ФК08										+												+	+	+	+			+	+	+	+	+	+
ФК09								+	+						+	+	+	+				+	+	+				+	+		+	+	+
ФК10			+																								+	+				+	+
ФК11										+												+										+	+
ФК12										+												+	+									+	+
ФК13											+																+	+			+		
УК01											+																+	+			+		
УК02											+																+	+			+		+
УК03			+									+	+	+														+					+

**VI Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОЗП 01	ОЗП 02	ОЗП 03	ОЗП 04	ОЗП 05	ОЗП 06	ОЗП 07	ОЗП 08	ОЗП 09	ОЗП 10	ОЗП 11	ОЗП 12	ОЗП 13.1	ОЗП 13.2	ОФП 01.1	ОФП 01.2	ОФП 02	ОФП 03	ОФП 04	ОФП 05	ОФП 06	ОФП 07	ОФП 08.1.	ОФП 08.2	ОФП 09	ОФП 10	ОФП 11	ОФП 12.1	ОФП 12.2	ОФП 13	ОФП 14	ОФП 15	
ПРН 01				+												+	+	+	+		+	+	+	+				+	+		+	+	
ПРН 02				+	+	+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 03	+	+								+													+				+	+			+	+	+
ПРН 04																							+			+						+	+
ПРН 05	+	+			+	+	+	+	+	+	+											+	+				+	+			+	+	+
ПРН 06																			+				+	+	+				+	+		+	+
ПРН 07				+	+	+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+	+	+
ПРН 08				+	+														+	+			+	+	+	+			+	+		+	+
ПРН 09		+			+		+	+	+	+									+	+	+	+	+	+	+	+						+	+
ПРН 10	+	+								+													+									+	+
ПРН 11										+													+									+	+
ПРН 12			+								+																+	+			+	+	+
ПРН 13																							+			+						+	+
ПРН 14				+		+	+	+	+														+									+	+
ПРН 15	+	+		+		+	+	+	+						+	+																+	+
ПРН 16				+		+	+	+	+								+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+		+	+
ПРН 17	+			+		+	+	+	+		+						+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+
ПРН 18												+			+	+						+	+	+	+								+
ПРН 19	+		+										+	+																	+	+	+
ПРН 20			+									+	+	+													+	+				+	+
ПРН 21											+																+	+			+		
ПРН 22												+	+	+														+					+

VII Процедура присвоєння професійної кваліфікації

Процедура присвоєння професійної кваліфікації відповідає Професійному стандарту «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)» (затверджений Наказом Міністерства економіки України від 04.05.2022 № 1110-22) та «Порядку присвоєння професійної кваліфікації у Хмельницькому національному університеті», ухвалену Науково-методичною радою Хмельницького національного Університету (протокол від 05.09.2024 № 1).

Формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, результатів навчання та практичних навичок, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», Освітньо-професійною програмою та Професійним стандартом «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)» забезпечується за рахунок обов'язкових освітніх компонентів.

Присвоєння професійної кваліфікації «Викладач мистецької школи» відбувається за результатами атестаційного іспиту відповідно до вимог професійного стандарту «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)» (затверджений Наказом Міністерства економіки України від 04.05.2022 № 1110-22).

Формування Екзаменаційної комісії з підсумкового оцінювання набутих компетентностей і результатів навчання та присвоєння професійної кваліфікації «Викладач мистецької школи» відбувається з обов'язковим залученням до її складу представника роботодавців (за згодою), який володіє професійною кваліфікацією не нижчого рівня ніж та, присвоєння якої передбачено Освітньо-професійною програмою та має не менше 3-х років стажу роботи за профілем визначеної професійної кваліфікації. Екзаменаційна комісія приймає рішення про успішне проходження підсумкової атестації за умови подолання бар'єру у 60 % за кожним із трьох етапів атестаційного іспиту.

Умовами допуску до складання атестаційного іспиту для присвоєння професійної кваліфікації є виконання здобувачем вищої освіти вимог освітньо-професійної програми та індивідуального навчального плану у повному обсязі, у т. ч. виконання ним програми практичної підготовки у передбачених обсягах, успішне складання підсумкової атестації, визначеної освітньою програмою, для присвоєння освітньої кваліфікації (публічний захист кваліфікаційної роботи).

Екзаменаційною комісією за умови успішного проходження атестаційного іспиту присвоює особі, яка успішно виконала освітньо-професійну програму «Декоративне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, професійну кваліфікацію «Викладач мистецької школи».

Розроблення програми атестаційного іспиту відбувається з урахуванням вимог Освітньо-професійної програми та Професійного стандарту «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)», затвердженого Наказом Міністерства економіки України від 04.05.2022 № 1110-22.

Програма атестаційного іспиту включає наступні етапи:

- розв'язування тестових завдань;
- проектування бінарних дій суб'єктів освітнього процесу (педагогічного працівника (викладача) та учнів) одного з етапів заняття згідно із обумовленою психолого педагогічною характеристикою учнів;
- розроблення засобів наочності для використання в освітньому процесі мистецьких шкіл.

Загальна тривалість атестаційного іспиту – 4 годин. Перший етап атестаційного іспиту передбачає одну годину на виконання; другий – 1,5 годин; третій – 1,5 годин.

Детальніше завдання, умови проведення, розподіл часу між етапами, критерії оцінювання наведені у програмі атестаційного іспиту.

Використані джерела

1. Закон України «Про освіту» (зі змінами) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Закон «Про вищу освіту» (у редакції від 16.08.2024 р.) [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон «Про позашкільну освіту» (у редакції від 10.10.2024 р.) [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
4. Національна рамка кваліфікацій (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519). [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-%D0%BF#Text>
5. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності. Постанова КМУ від 30 грудня 2015 № 1187 (в редакції постанови КМУ від 24.03.2021 № 365).
6. Стандарт вищої освіти України зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОНУ від 24.05.2019 № 725. [Електронний ресурс]. – URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/023-Obrazotv.mist.dekorat.mist.restavr-bakalavr.28.07.pdf>
7. Професійний стандарт «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)», затверджений Наказом Міністерства економіки України від 04.05.2022 № 1110-22. [Електронний ресурс]. – URL: https://document.vobu.ua/wp-content/uploads/profstd/ps_vykladach-mystetskoji-shkoly.pdf
<https://register.nqa.gov.ua/profstandart/vikladac-misteckoi-skoli-za-vidami-navcalnih-disciplin>
8. Лист МОНУ від 05.06.2018 № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм».
9. Лист МОНУ від 28.04.2017 № 1/9-239 «Зразок освітньо-професійної програми для першого та другого рівнів вищої освіти».
10. Методичні рекомендації зі складання Концепції освітньої діяльності на заявленому рівні вищої освіти або за освітньою програмою ХНУ. [Електронний ресурс]. – URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=98>.
11. Методичні рекомендації зі складання Освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті. [Електронний ресурс]. – URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/index.php?categoryid=98>.
12. Порядок присвоєння професійної кваліфікації у Хмельницькому національному університеті, ухвалений Науково-методичною радою Хмельницького національного університету (протокол від 05.09.2024, № 1). [Електронний ресурс]. – URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5838>.